

TISKOVÁ ZPRÁVA

2. června 2026

Dora Kaprálová získala Cenu Evropské unie za literaturu 2026

Česká spisovatelka Dora Kaprálová se stala laureátkou Ceny Evropské unie za literaturu (European Union Prize for Literature, EUPL) 2026. Ocenění získala za román *Mariborská hypnóza*, který vydalo nakladatelství Větrné mlýny. Výsledek byl vyhlášen 29. května na Mezinárodním knižním veletrhu ve Varšavě.

Evropská porota složená ze sedmi literárních odborníků letos posuzovala čtrnáct nominovaných knih z různých zemí zapojených do programu Kreativní Evropa. Hlavní cenu udělila Doře Kaprálové za román *Mariborská hypnóza*.

Mariborská hypnóza je román o iluzi, představivosti a hledání naděje v nejistém světě. Dora Kaprálová v něm propojuje osudy iluzionisty, jeho asistentky a domácí mouchy, která se stává nečekanou pozorovatelkou příběhu.

„Každá dobrá literatura vychází podle mě z poezie a ta je z principu neuchopitelná, neviditelná, nepolapitelná, všední, pro prázdné duše otravná, zbytečná, matoucí a současně přesně mířící mimo cíl. Stejně jako moucha domácí. A tak mám radost, že právě ona si to dobzučela pro takovou cenu,“ uvedla k ocenění Dora Kaprálová. Román *Mariborská hypnóza* letos získal také cenu Magnesia Litera ve dvou kategoriích: za nejlepší prózu i Knihu roku.

Autorku do letošního ročníku ceny nominovalo České literární centrum. O české nominaci rozhodla odborná porota ve složení Alena Šidáková-Fialová, Kateřina Čopjaková, Kryštof Špidla, Václav Maxmilián a Sára Vybíralová. Ocenění přichází v roce, kdy bude Česká republika čestným hostem Frankfurtského knižního veletrhu, nejvýznamnější světové události svého druhu. „Neobvyklá kniha a skvělá autorka! V roce 2026, kdy je Česko čestným hostem Frankfurter Buchmesse, je radost z jejího ocenění obrovská!“ komentoval udělení ceny ředitel Českého literárního centra Martin Krafl.

O Ceně Evropské unie za literaturu

Cena Evropské unie za literaturu (European Union Prize for Literature, EUPL) vznikla v roce 2009. Jejím cílem je podporovat rozmanitost evropské literatury, zvyšovat mezinárodní viditelnost současných autorů a autorek a napomáhat šíření překladů literárních děl mezi evropskými jazyky. Ocenění organizuje konsorcium evropských organizací zastupujících knižní sektor za podpory programu Evropské unie Kreativní Evropa.

Do ceny jsou zapojeny země programu Kreativní Evropa, jednoho ročníku se vždy účastní přibližně třetina z nich, letos se jednalo o 14 zemí. Každá zapojená země nominuje jednoho autora či autorku prostřednictvím národní organizace zaměřené na podporu domácí literatury. Všechny nominované knihy získávají propagaci na evropské úrovni.

„Pro autory a autorky může být Cena Evropské unie za literaturu důležitým krokem k mezinárodnímu publiku. Často přináší větší pozornost ze strany překladatelů, nakladatelů i organizátorů literárních akcí v zahraničí,“ říká Viktor Debnár z Kanceláře Kreativní Evropa Kultura.

České úspěchy v minulých letech

Ocenění v minulých letech získali:

- 2011 – Tomáš Zmeškal za román *Milostný dopis klínovým písmem*
- 2014 – Jan Němec za román *Dějiny světla*
- 2017 – Bianca Bellová za román *Jezero*
- 2020 – Lucie Faulerová za prózu *Smrtholka*

V současném formátu ceny vybírá každá země jednoho nominovaného autora či autorku, o laureátovi následně rozhoduje mezinárodní porota. Českou republiku tak v roce 2023 reprezentoval spisovatel Ondřej Štindl s románem *Tolik popela*.

V novém formátu je Dora Kaprálová první a prozatím jedinou českou laureátkou ceny.

KONTAKTY

Kancelář Kreativní Evropa Kultura, www.kreativnievropa.cz

Viktor Debnár, Kancelář KE Kultura (literární sektor)

E: viktor.debnar@kreativnievropa.cz

Petra Čechová, PR & komunikace Kanceláře KE Kultura

E: petra.cechova@kreativnievropa.cz, T: 773 568 775

České literární centrum, www.czechlit.cz

Sára Vybíralová, České literární centrum

E: sara.vybiralova@czechlit.cz

Kateřina Honsová, PR Českého literárního centra

E: katerina.honsova@czechlit.cz